

L'aigua: ¿escaramussa o guerra crònica?

El llarg i prim país que ens dona nom té una particularitat meteorològica ben acusada, fàcilment constatable: plou poc, la propensió a la sequera és una dada tangible. De tant en tant, i com una mena de compensació exarcerbada, plou massa: és aleshores que fan acte de presència les nostres acreditades i ineluctables inundacions.

Rosa SOLER

Això no obstant, aquesta lògica bestial de la Naturalesa ja fa uns quants segles que dura i no hauria de ser una sorpresa per a ningú. És més, si hi ha un tret comú civilitzatori de totes les ètnies que han viscut en aquesta terra, ha estat, sens dubte, l'obsessió de controlar, endegar, aprofitar l'aigua. I no se n'han eixit malament: el sistema de recs valencians, i és un tòpic dir-ho, és un treball d'orfebreria d'un delicat equilibri, que ha pal·liat, en gran mesura, els efectes més nocius de la manca d'aigua. De l'excés sobtat, també anomenat riuada, se n'ha fet càrrec aquell artefacte estrany anomenat estat, que, fins ara, ha tendit a fer-la més grossa, ja siga fent pantans que s'esfondren, ja siga construint una xarxa viària pensada amb els peus, ja siga instalant una central nuclear per veure si hi sura.

Ara, per molt d'enginy que alguns valencians han posat secularment per evitar que no es perda ni gota d'aigua, i tret de Sant Vicent Ferrer, no s'hi poden fer miracles. I un miracle és voler encabir en un territori més gent del que les disponibilitats aquíferes permeten. La batalla de l'aigua que enfronta Pego i Oliva amb Dènia és la conseqüència indefectible d'un tipus de creixement basat en el turisme

i en la peregrina idea que no hi ha límits al desplegament intensiu de l'assentament humà. O, si més no, que tot ha d'estar en funció exclusiva d'aquest fi. Com és el cas de l'agricultura: s'ha de deixar de regar, arriscar-se a la salinització gens especulativa dels pous, subordinar-se a les exigències de l'esponja costanera insaciabile. Ara per ara, els veïns de Pego i Oliva no hi estan d'acord, han ocupat el carrer i creix la indignació. No és l'únic cas, però. A Xàtiva, així mateix, les tensions ciutat-camp per la distribució de l'aigua són enormes. Al Baix Vinalopó volen aigua del Xúquer, i Benicàssim i Nules pateixen set. I en certs pobles de la Marina Baixa, que alimenten de líquid Benidorm, i el seu mateix turisme de salets i apartaments, es rega amb aigües residuals ni tan sols tractades en depuradores. La salut pública està en perill, aguditzada per la contaminació de l'aigua subterrània i, la ja greu, de la mar. Però és que, borratxes d'immediatezza, les forces socials beneficiades per aquesta classe de creixement estan hipotecant el seu futur, i el nostre. Un medi ecològic, deficitari vulgues no vulgues d'aigua, radicalment afectat en el seu equilibri, greument deteriorat, resultarà de difícil venda en el futur. Per això, la política de tapaforats que està portant a cap el Consell, que no fa altra cosa que continuar les pautes de sempre de totes les administracions espanyoles, no pot produir res més que crispació i desesperança. O pensem en un desenrotllament capaç d'harmonitzar agricultura amb turisme, indústria amb supervivència ecològica, o les escaramusses de l'aigua esdevindran guerra crònica.

NOVETATS EN LLIBRES

LES MINES DEL REI SALOMÓ

Henry Rider Haggard

240 pàgs. 450 ptes.

L'Esparver. 34

EDICIONS DE LA MAGRAMA

JAUME I A TRAVÉS DE LA HISTÒRIA

Ernest Belenguier

Col·lecció "La Unitat"

La figura de Jaume I analitzada críticament, junt amb l'estudi de les diverses aproximacions que s'han fet del Conqueridor.

EDITORIAL TRES I QUATRE

RUTES VALENCIANES 1 i 2

Josep Soler Carnicer

Col·lecció «Papers Bàsics». Amb mapes i fotografies. Un compendi d'itineraris per tal que el viatger aribe als llocs més interessants i pintorescos, tant geogràficament com humana i artística - del nostre país.

EDITORIAL TRES I QUATRE

CENTRALES NUCLEARES EN ESPAÑA EL PARON NUCLEAR

Benito Sanz

Debates e testimonios. 310 pàgs. La major aportació d'aquest llibre és que, per primera vegada, s'hi analitza la parada nuclear del govern socialista.

EDITORIAL FERNANDO TORRES

EL CAPITAL

Karl Marx

Clàssics del pensament modern. 7

Una de les obres més influents del pensament contemporani.

Traducció de Jordi Moners i

Sinyol

Ja són a la venda els volums I i II

EDICIONS 62

PRIMS HOMENATGES

Pere Bessó

Col·lecció "Poesia"

Una fita important i supèrfit dins la trajectòria vital i poètica de Pere Bessó.

EDITORIAL TRES I QUATRE

L'ESPILL, NÚM. 19

Direcció literària de Joan Fuster

Amb textos de Tomàs Llorens,

Alain Milhou, José Villacís, F.

Pérez i Moragon, Attila József,

Marc Granell, Vicent Pitarch,

Romà de la Calle, Francesc Blay i

Ricard Blasco

EDITORIAL TRES I QUATRE

AUTOBIOGRAFIA DE MIQUEL MARTÍ I POL

L'últim llibre del poeta de Roda de Ter

EDITORIAL EMPÚRIES

GASAN I EL LLEOPARD

Josep Vallverdú

Llibres del Gat en la Lluna. 2

Una gran narració d'aventures,

plena d'acció i tendresa.

EDICIONS DE LA

FEDERACIÓ

D'ENTITATS

CULTURALS DEL PAÍS

VALENCIÀ

POMPEU FABRA, SANCHIS GUARNER I ALTRES ESCRITS

Col·lecció «Quaderns»

Recull d'articles periodístics que tracten d'aprofundir tant en les obres de Fabra i les de Sanchis Guarnier com en altres temes d'actualitat.

EDITORIAL TRES I QUATRE

LLIBRERIA TRES I QUATRE

Pérez Bayer, 7. Tel. 352 91 10. València, 2